

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Sjöblom, Linda		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tuplamaisterit - korkeakoulutuksen merkitys kilpailuyhteiskunnassa		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2003-05-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 94 + 6 sivua
Tiivistelmä-Referat-Abstract Pro gradu -tutkielmani liittyy koulutussosiologian alaan. Tutkimukseni kohteena on niin kutsuttu päällekkäinen kouluttautuminen eli tuplamaisterit, ja korkeakoulutuksen merkitys nyky-yhteiskunnassa. Työni liittyy läheisesti suomalaisessa korkeakoulutuksessa viime vuosikymmenien aikana tapahtuneisiin muutoksiin ja koulutuksen laajenemiseen. Myös kilpailun käsite on tärkeä osa tutkimustani. Tutkimukseni kohteena olevat tuplamaisterit ovat kahta (tai useampaa) ylempää korkeakoulututkintoa suorittavia tai jo suorittaneita naisia ja miehiä. Tutkimuksessa käytetty aineisto on kerätty teemahaastatteluilta. Analysointimenetelmänä käytin sisällön analyysiä sekä Derek Layderin (1993) tutkimuskarttaa (research map). Haastateltavien valintakriteereihin kuului se, että he olivat edenneet opinnoissaan molemmilla aloilla jo pitkälle, ja valmistuminen ei ollut vain pelkkä ajatus vaan todellinen tavoite tai tosiasia. Toinen kriteeri oli se, että suoritettavat tutkinnot ovat yliopistotasoisia ylempiä korkeakoulututkintoja. Ei esimerkiksi ammattikorkeakouluissa suoritettuja tutkintoja. Lisäksi edellytin haastateltaviltani, että he olivat hakeutuneet molemmille koulutusaloille normaalin oppilasvalinnan kautta, eikä esimerkiksi erillisvalintojen tai maisteriohjelmien kautta. Tutkielmassani selvitetään sitä, mitä motiiveja tai perusteluja tuplamaistereiden puheesta löytyy, ja mihin laajempiin seikkoihin päällekkäinen kouluttautuminen voisi liittyä. Lisäksi tutkin tätä ilmiötä tilanteessa, jota luonnehtii korkeakoulututkintojen määrän jatkuva kasvu ja sen myötä muuttunut tilanne työmarkkinoilla. Tutkimuksen teoreettisena pohjana ovat Pierre Bourdieun näkemykset erottautumisesta, kentistä ja pääomista. Myös Bourdieun habituksen käsite on merkittävä etenkin tutkimukseni analyysin ja tulosten kannalta. Lisäksi käsitykset koulutuksesta resurssina on tutkimukselleni tärkeitä. Resurssinäkömyksen pohjana käytän muun muassa Max Weberin, Anthony Giddensin ja Päivi Naumasen kirjoituksia. Suomalaiset koulutussosiologiset tutkimukset, esimerkiksi Osmo Kivisen kirjoitukset, ovat myös tutkimukseni merkittäviä lähteitä. Tutkielman tuloksista ilmenee, että päällekkäinen kouluttautuminen on yksi vastaus työmarkkinoiden kiristyneelle kilpailulle ja yksi keino saada mieluisia, koulutusta vastaavia töitä. Kahdella tutkinnolla yksilö pystyy varmistamaan statuksensa ja tutkinnot toimivat resurssina tai pääomana. Muita tutkimuksessa esiin tulleita resursseja ovat (erikois-)koulut, laaja-alainen koulutus sekä kansainväliset kokemukset. Tutkimuksen tuloksiin liittyy läheisesti myös Markku Vanttajan ajatus menestyjähabituksesta. Tuplamaisterit eivät tavoittele Nobel-palkintoja tai akateemista menestystä. Elämme yhteiskunnassa, jossa lähes kaikki kouluttautuvat, ja elinikäisestä oppimisesta on tullut pakon kaltainen haaste. Tällainen yhteiskunta tukee tuplamaistereiden päätöstä hankkia kaksi tutkintoa eli laaja-alaista koulutuspääomaa.		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords koulutussosiologia korkea-asteen koulutus koulutusvalinnat		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		